

Selvitys suun terveydenhuollon palvelutuotannon palauttamisesta Perniön alueen lähipalveluksi

24.9.2021

Laatijat: vt. terveystalouden johtaja, vastaava lääkäri Petri Salo; johtava hammaslääkäri Ari Nyysti

Tausta: Perniön hammashoitolan palvelualueeseen kuuluisi noin 7000 asukasta Perniön ja Särkisalon alueella. Aikaisempi hammashoitola on jouduttu sulkemaan vuonna 2016 sisäilmaongelmien vuoksi tilan mennessä käyttökieltoon. Uutta hammashoitola on aiemmin suunniteltu rakennettavaksi Perniön koulukeskuksen yhteyteen, mutta suunnitelman toteutuksesta luovuttiin.

Nykytila: Perniön alueen näkökulmasta lähimmät hammashoitolat sijaitsevat Moision koululla ja Läntisellä terveysasemalla 23 kilometrin päässä Perniön keskustasta ja 38 kilometrin päässä Särkisalon keskustassa. Hoitoon pääsyn osalta noudatetaan yhtenäisiä kriteerejä kaikille Salon asukkaille.

Tavoite: Kuntalaisaloite – Salo 20.2.2021 sisältää esityksen suunterveydenhuollon ja erityisesti hammaslääkäripalveluiden palauttamisesta takaisin eteläisen Salon aluekeskuksena toimivaan Perniön aikataulullisesti mahdollisimman nopeasti.

Aloite palautettiin 15.9.2021 sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa uudelleen käsiteltäväksi tarkennuksilla selvittää mitä ratkaisuja on yritetty löytää asian suhteen ja mitä ollaan tulevaisuudessa tekemässä, että eteläinen Salo saa hammashuollon palvelut alueelleen. Lisäksi pyydettiin selvittämään Perniön vuodeosaston käyttömahdollisuuksia ko. palvelutuotantoon.

Selvitys etenemisen mahdollisuuksista:

Aloitteen mukaisen tavoitteen edistämiseksi tunnistettiin kolme vaihtoehtoista etenemisen tapaa:

1. Soveltuvan toimitilan kunnostus tai vuokraus sekä henkilöstöhaasteen ratkaisu omana palvelutuotantona
2. Soveltuvan toimitilan kunnostus tai vuokraus sekä henkilöstöhaasteen ratkaisu ostopalvelutuotantona
3. Soveltuvan toimitilan sekä henkilöstöhaasteen ratkaisu kokonaisuutena ostopalvelutuotantona

Toiminnallisesti suun terveydenhuollon palveluiden varmistamien Perniön aluekeskuksen lähipalveluna ja Salon suun terveydenhuollon yhteisen palveluiden saatavuuden tavoitteen mukaisena arvioidaan tarvitsevan:

- vastaanottotiloina: minimi 4 työhuonetta / optimi 6 työhuonetta
- henkilöstömääränä: minimi 2 hammaslääkärinä + 2 hammashoitajaa + 2 suuhygienistiä + 1 välihuoltaja / optimi 4 hammaslääkärinä + 4 hammashoitajaa + 2 suuhygienistiä + 1 välinehuoltaja.

Etenemisen vaihtoehtojen 1 ja 2 selvityksenä johtava hammaslääkäri Ari Nyysti on tutustunut yhdessä kiinteistöpäällikkö Janne Lehdon kanssa Perniön vuodeosaston (Vuorelan vanhainkoti) kiinteistöön 20.9.2021 ja tila on todettu toiminnallisesti mahdolliseksi muuttaa tarkoituksen mukaiseen suun terveydenhuollon käyttöön.

Kiinteistöpäällikkö Janne Lehto on 21.9.2021 antanut karkean tason arvion rakennusosan korjaustarpeista muutostöinä, muutosvaateita on listattu alle:

- ilmanvaihtoon jouduttaneen tekemään muutoksia
- sähköt suurelta osin uusittava (potentiaalitasaus, lääkäritilojen määräysten mukaisesti)
- vanhan osan eriyttäminen uudemmassa niin kellarin kuin 1. kerroksen osalta
- 5 hoitotuolin tekniikka saataneen tuotua alakautta kellarikerroksen katossa (tarkoittaa että korjauksia tulee myös kellariin)
- paineilmajärjestelmä
- välinehuollon tila
- kellarin maanvastaisten rakenteiden mahdollinen korjaus (sisäilma-asiantuntijan mukaan jossain tilassa olisi mikrobiologiseen vaurioon viittaava haju, syy selvitettävä)
- 1.kerroksen julkisivujen sisäpuolinen ilmatiiveyden varmistus
- muut tilamuutokset ja lvis-tekniset muutokset/korjaukset
- rakennusautomaation päivitys

Kiinteistöpäällikkö Janne Lehdon karkea arvio muutostöiden kustannuksista ilman tarkempaa kiinteistösuunnitelmaa on hintahaarukassa 200 000 – 400 000 € ja aikataulullisesti karkea arvio muutostöiden suunnittelusta ja toteutuksesta on noin 12 kuukautta.

Johtava hammaslääkäri Ari Nyysti on 21.9.2021 pyytänyt yhdeltä laitetoimittajalta alustavan hinta-arvion vastaanoton kustannuksista viidellä vastaanottohuoneella, annettu arvio on noin 200 000 € koostuen seuraavista osista:

- vastaanottohuoneen varustelu 21 400 €
- välinehuolto 34 500 €
- muu laitekanta 27 000 €
- asennustyöt 11 500 €
- pieninstrumentit 5000 € vastaanottohuonetta kohden

Etenemisen vaihtoehdon 3 selvityksenä johtava hammaslääkäri Ari Nyysti on tiedustellut kahdelta valtakunnalliselta toimijalta alustavaa kiinnostusta toimitilan sekä palvelutuotannon kokonaisulkoistukseen, kummallakaan toimijalla ei ole alustavaa kiinnostusta ko. etenemismallia kohtaan. Merkittävimmän riskin toimijoille aiheuttaa toimitilaan liittyvät investoinnit järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta ja hyvinvointialueelle jätetty lakisääteinen mahdollisuus purkaa aiemman järjestämisvastuullisen tahon tekemä ostopalvelusopimus. Sen sijaan vaihtoehdon 2 mukaiseen etenemiseen molemmat toimijat ovat osoittaneet kiinnostusta.

Toisena vaihtoehtona 3 selvityksenä johtava hammaslääkäri Ari Nyysti on arvioinut palvelusetelin käyttömahdollisuuksia aloitteen mukaisen tavoitteen edistämiseksi. Soveltuvia palvelusetelituottajia ei Perniön aluekeskuksessa ole riittävästi palvelutuotannon volyymin huomioiden ja näin ollen palvelutuotanto palveluseteliä käytettäessä tosiasiallisesti muodostuisi Salon keskusta-alueelle.

Yhteenveto: Etenemisen vaihtoehtojen 1 ja 2 osalta toimitilaan tapahtuvat investoinnit ovat kriittisiä aloitteen mukaisen tavoitteen edistämiseksi. Mikäli etenemiseen päädytään, niin terveyspalveluiden vuoden 2022 investointisuunnitelmaan on lisättävä 400 000 - 600 000 € Vuorelan vanhainkodin uuden osan kunnostamiseksi suun terveydenhuollon palvelutuotannon käyttöön. Investointimäärärahan turvin päästään aloittamaan tarkennettu toiminta- ja kiinteistösuunnittelu ja edelleen toteuttamaan suunnitellut toimenpiteet vuoden 2022 aikana.

Riskit: Edellä mainittu järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta muodostaa toimitilainvestointiin merkittävän riskin. Hyvinvointialue palveluiden järjestämisvastuullisena toimijana voi päätöksellään muokata suun terveydenhuollon palveluverkkoa ja on mahdollista, että palvelutuotantoa kunnostetussa Perniön toimitilassa ei tulla jatkamaan uuden järjestämisvastuullisen toimijan taholta.